

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

همایون "باختریانی"

دوم می ۲۰۱۷

تصحیح، تنظیم و شرح لغات: خ. معروفی

دیوان

"عبدالله شهاب تُرشیزی هروی"

۲۸۰

مُلحدنامه

— ۴۶ —

شب چون دوپای یار، به گردن درآورم
چون تیشه را به معدن لعل آشنا کنم
ای هم‌هان رَوید به مأوای خود که من
ای یار در خراس^۲ تو تیر آن چنان نهم
در هاون تو دسته روئین نهم چنان
بر دامن قبای طرب بخیه ای زبم
ماری به غار دیو سفید، افگم نخست
از استخوانِ شلفیه^۱ شیون برآورم
یاقوت آب گشته ز معدن برآورم
هنگام صبح کفچه ز گلخن برآورم
کز مغز استخوان تو روغن برآورم
کاب^۳ عقیق سوده ز هاون برآورم
کز چاک پشت، بخیه سوزن برآورم
پس موش مرده از چه بیژن برآورم

^۱ - "شلفیه" (بر وزن "سهمیه"): کلمه عربی ست و "فرج زن" را گویند.
^۲ - "خراس": ترکیب دری متشکل از "خر" و "آس" است. اصل لغت "آس" یا "آسه" است، که آله چرخنده مشخصی را نامند. این کلمه با کلمات دیگر پیوند خورده و تشکیل ترکیبات مستقل را می دهد؛ مثل "دستاس": آسی که با دست بچرخد؛ "آسیاب": آسی، که با "آب" بچرخد؛ و خراس": آسی، که با قوه خر یا اسپ و گاو بچرخد.
^۳ - "کاب": مخفف "که آب" است